

ዝርዝር ሓቅታት ጸታዎ መጥቃዕቲ

ከም ውልቃውያን መወልቲ ክትፈልጥዎ ዝገበእኩም

ንውልቃዊ ምወላ ናይ ስደተኛ ብዝምልከት፣ ጸታዊ መጥቃዕቲ ነቲ ዝምወል ዘሎ ሰብ ከምኡውን ኣብ ልዕሊ ኣባል ናይቲ ዝምወል ጉጅለ ክወርድ ይኽእል። ኣብ ልዕሊ ዝምወል ዘለዉ ስድራቤት ወይ ኣብ ልዕሊ መዋሲ ጉጅለ ክወርድ ይኽእል። ኣብ ገለ ናይ ምወላ ኣጋጣሚታት ቅድሚ ሕጂ ስለ ዚገጠሙ ስጋዊ ዓመጽ ምስ ዚጋጥም ብኸመይ ከም ትሕብርን ከምተለልን ንዝምልከት ሰክፍታታት ክለዕኡል ጸኒሑ እዩ።

እዚ ሓበሬታ ንውልቃውያን መወልቲ ናይ ስደተኛታት እዩ ተዳልዩ፣ ኣፍልጦ ንምዕባይን ነቲ ናይ ሰፈራ መስርሕ ንምሕጋዝን ብዝብል ዕላማ። ኣብ ጊዜ ናይ መደብ ውልቃዊ ምወላ ንስደተኛ ከም መበገሲ ነዋቤ ንምምዕባል ኣፍልጦን ንምክልኻሉ ስትራቴጂ ንምምዕባልን የገልግል።

ጸታዊ መጥቃዕቲን ጸታዊ ዓመጽ

ጸታዊ መጥቃዕቲ ብጠቕላላ ንዘይተደልየ ጠባይ ወይ ርእይቶታት ምስ ስጋዊ ነገር ዝምልከት የጠቓልል። ናይ ግድን ባፍልጦ ኣድልዎ ዘለዎ ክኸውን የብሉን ምስርጣይ ንክበሃል። ኣብነታት ናይ ስጋዊ ምስርጣይ ከም ዝሰዕቡ የጠቓልል።

- ዘይተደልየ ስጋዊ ዕድመን ጠለብን
- ስጋዊ ጥቕምታት ንምርኻብ ጠለብ ምቕራብ
- ዘይተደልየ ምትንኻ ወይ ንጥብጣብ ናይ ካልእ ሰብ ኣካላት
- ብጎሶ ዓይኒ ኣካላት ሰብ ምጥማት
- ዘዩድሊን ተደጋጋምን ሸምጠጣ ወይ ላግጺ ብዛዕባ ናይ ካልእ ሰብ ጸታ፣ መንነት ጸታ፣ ስጋ (ጥንሰን ምጥባውን ዘጠቓልል) ወይ ጸታዊ ዝንባላን።
- ስጋዊ መልእኽቲ ዘለዎ ዘዩድሊ ርእይቶ ወይ ናይ ቃላት ዓመጽ
- ዘዋርዱን ዘነኣእሱን ስጋዊ ስእሊታት ምርኣይ
- ዘዩድሊ ርእዮ ወይ ናይ ቃላት ዓመጽ ኣብ ጸታ፣ መንነት ጸታ፣ ስጋ (ጥንሰን ምጥባውን ዘጠቓልል) ወይ ጸታዊ ዝንባላን ዝምርኮሱ።
- ስጋዊ ባህርይ ዘለዎም ምፍርራሃት
- ጸታዊ መጥቃዕቲ
- ካልእ ዝኾነ ይኹን ናይ ቃላት ወይ ኣካላዊ ጠባይ ስጋዊ መንቀሊ ዘለዎ

ስጋዊ ምስርጣይ ሓንፋስ ወይ ብተደጋጋሚ ኣብ ስራሕ፣ ቤት መጽናዕቲ፣ ኣብ ህዝባዊ ቦታ ወይ ኣብ ገዝ ከጋጥም ይኽእል። ንኣንጻር ጸታ ጥራይ ዝተሓዘእ ኣይኮነን፣ ኣብ ውሽጢ ሓዳር እውን ከጋጥም ይኽእል።

ጸታዊ መጥቃዕቲ ሓደ ክፋል ናይ ስጋዊ ምስትራት የጠቓልል። ዓንቀጽ 265 ናይ ገበናዊ ሕጊ ካናዳ ንስጋዊ ዓመጽ ከም ተግባር፣ ምፍርራህ ወይ ምልክት ናይ ብዕላማ ኣብ ልዕሊ ካልእ ሰብ ሓይሊ ምጥቃም ኢሉ ይገልጻ።

ኣይፋል ማለት ኣይፋል እዩ

ሕራይ እንተ ዘይኣልካ/ኪ ሰምምዕ ኣይገበርካን/ክን

ሲጋዊ ምስርጣይ ካብ ምግጣም ምክልኻል

ንኣደብቲ መጻእቲ ኣስተምህሮ ምሃብን ንኣባላት መወልቲ ብዛዕባ መሰላቶምን ግዴቶምን ምስትምህር፣ ናይ ካናዳ ሕገ ብምውሳኽ ንኣደብቲ መጻእቲ ከበራትምን ኣፍልጦኦም ብዛዕባ ሲጋዊ ምስርጣይ ከም ዝህይድን ክግበር ይከኣል። ነቶም ብቐጥታ ኣብቲ ናይ ምወላ ተባብሮ ዝሳተፉ፣ ስልጠና ናይ ሲጋዊ ምስርጣይ ኣፍልጦኦም ከዛይዶ ይኽእል፣ ከለልይዎ ክሕግዎምን ዘይግቡእን ዘይቅቡልን ባህርይ ንኽግምግሙ ይሕግዎም።

ፍልጠት ኣይሊ እዩ

ናይ ካልእ ሰብ ጠባይን ተግባርን ክትቐጻጸር ዘይትኽእል እኳ እንተኾንኩ፣ ንትጽቢታትካ ክትሕብርን ኣብ ካናዳ ዘዩድሊ ጠባይ እንታይ ማለት ምዃኑ ክትፈልጥን ኣለኩ። ንብዙሓት ኣደብቲ መጻእቲ፣ እዚ ናይ መጀምርታ ኣበሬታ ወይ ዝርርብ ክኸውን ከም ዝኽእል ኣስተውዕል፣ ገሊኦም ካብ ዝተፈልገዎት ጽቢትን ሕግን ብዛዕባ ሲጋዊ ምስርጣይ ዘለዎን ሃገራት ዝመጹ ክኾኑ ስለ ዝኽእሉ። ከምኡውን፣ ናይ ኣደ ሰብ ሕሉፍ ተመኩሮ ናይ ሲጋዊ ዓመጽን ሰቓይን ኣብ ግምት ብምእታው ነቲ ጉዳይ ክትርእዮ ኣለኩ፣ ከምኡውን መዓሰን ብኸመይ ኣገባብን ነቲ ኣበሬት ክተቐርቦ ከም ዘለኩ።

ኣብቲ ናይ እንቅፅ ደሓን መጻኹም ወረቐት ተወሳኺ ኣበሬታ ክትህብ ምርጫኻ እዩ ከምኡውን እቲ ኣበሬታ ከም ዝተረከብዎ ንምርግጋጽን ንዝተላዕለ ሕቶታት ክትምልሰን መታን ክትከታተሎ ትኽእል።

እዞም ዝሰዕቡ ነዋብታት ገለ ካብቶም ኣብ ናይ ኣስተምህሮ እዋን ነቶም መወልትን ዝሳተፉ ኣካላትን ክተልዕሎም ትኽእል እዮም።

- ኣብዚ ጉዳይ ብዙሕ ፍልጠት ዘለዎ ጋሻ ኣብቲ እዋን ክትዕድም ዲኻ?
- እቲ ኣላዩ ቋንቋ ናይቶም ሰደተኛታት ይዛረብ ድዩ? እንተዘይኮይኑ፣ ምስቲ ኣርእሱቲ ኣፍልጦ ዘለዎም ተርጉምቲ ክትዕድም ዲኻ?
- እዚ ኣበሬታ ኣደ ንኣደ ርክብ ድዩ ወይ ኣብ ውሑድ ሰብ ዝሕእቁፍ ጉጅለ ክቐርብ?
- ደቂ ተባዕትዮን ደቀንስትዮን ተፈላልዮም ድዮም ነዚ ኣበሬታ ክሰምዕዎ?
- እዚ ኣበሬታ ከም ግዴታ ተሳታፍንት ናዮም ኣካላት ዲኻ ክትቐጽሮ ወይስ ብወለንታ ዝገብርዎ?
- እንታይ ናይ ከባቢ ምንጭታት ክተካፍል ኢኻ?
- እቶም ናይ ኣይሊ ዘይምዕርይነት ክተድህበሎም ትደሊ እንታይ እዮም?

ምንጭታት መላለዩ ኣስተምህሮ

እዞም ምንጭታት ንጸታዊ መጥቃዕትን ዓመጽን ዝምልከቲ ኣርእስታት ኣብ ናይ ኣስተምህሮ እዋን ንኸተዋሃህድ ክሕግዎኻ ይኽእል።

ዓመጽ ብኹሉ ቋንቋ ጌጋ እዩ

ብክፍሊ ፍትሒ ናይ ካናዳ ዝተዳለወ፣ እዚ ንኡስ መጽሓፍ ንኢሚግራንትን ሰደተኛታት ደቀንስትዮን ኣብ ርክብን ወይ ስድራቤተን ዓመጽ ዝወርደን ዘሎ ዝተዳለወ እዩ። እዚ ሕገ ናይ ካናዳ፣ መሰል ደቂ ሰባት እንታይ እዩ፣ ከምኡውን እንታይ ዓይነት ኣገዝ ከም ዘሎካ ይገልጽ። ብቋንቋታት ኢንግሊሽ፣ ፈረንሳይ፣ ኣልባንያ፣ ኣምሓርኛ፣ ዓረብኛ፣ ቻይና፣ ቸክ፣ ሃንጋሪ፣ ፑንጃብ፣ ሮማንያ፣ ሰርቢያ፣ ሶማሊ፣ ሲንጋፎ፣ ሰዋሂሊን ታጋሎግን ኣብዚ ደርኩብ። www.cleonet.ca/resources/661

ጸታዊ ዓመጽን ምስርጣይን

እዚ ናይ ኢንተርኔት ሰሚናር ብ ዛህራ ዳኒኒ፣ ሕጋዊት ዳይረክተር ናይ ሜትሮፖሊታን ኮሚቴ ትግባረ ኣንጻር ዓመጽ ኣብ ደቀንስትዮን ቆልዑን)፣ ብተኸታታሊ ካብ ዝቐረበ እዩ። ነዚ ኣብዚ ዝሰዕብ ክትርእዮ ወይ ክትሰምዎ ትኽእል። http://cleonet.ca/training/sexual_assault

ሰጉምትታት ትግባረ

እዞም ዝሰዕቡ ጸታዊ መጥቃዕቲ እንተጋጠሙካ ወይ እንተ ተሓቢሩ ከትተግብርም እትኽእል ናይ ትግባረ ሰጉምትታት እዮም፡

- ጉጅለኻ ናይ ዝተጠርዐ ኣጋጣሚ ይምርምር ኣሎ፣ እቶም መርመርቲ ቦቲ ጉዳይ ከም ዘይጽለዉ ኣረጋግጽ።
- ሕጋዊ ትግባረ እንተተጸዊዑ ምስ ኣለፍቲ ተሓባብር።
- ነቶም ዝተጠርዓሎም ዓመጽትን ግዳያትን ናብ ቅነዕ ኣገልግሎት ወይ/ከምኡውን ኣገዝ ምርሓዮም።
- ነቲ ጉዳይ ብምስጢር ኣዞ መታን ሕሚት ከየሰፋሕፍሕን እቶም ግዳያት ናይቲ ኣጋጣሚ ንተወሳኺ ግዳይነት ከይተቃልዕም።
- ንመሰኻኽር ኣገዝ ኣወፊ ከምኡውን ነቶም ብተዘዋዋሪ ዝተተንከፉ ናይ ምኽሪ እዋን ሃብቲ ብዝበለጸ ምስ በዓል ሞያ ኣማኻሪ ወይ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ ብምኻን ።
- ንዝምልከቶም ኣካላት ኣላፍነቶምን ግዴታኦምን ከም መወልቲ ኣዘኻኽር።
- ነቲ ፖሊሲን ልምድታትን ኣብቲ ቦታ ድገሞ መታን ኣብ መጻኢ ከጋጥሙ ንዝኽእሉ ኣጋጣሚታት ናይ ስጋዊ ዓመጽ ወይ ምስርጣይ ንምክልኻን ንኽትክእል።

ኣገዝ ንምርካብ ናብይ ትኸይድ

ሕጋዊ ክለኒክ

ኣብ ካናዳ ናይ ኣውራጃ ናይ ሰባዊ መሰላት ተጣብቅቲ (ስጋዊ) ምስርጣይ ኣብ ህዝባዊ ቦታ ይክላኸሉ። ስጋዊ ምስርጣይ ብተወሳኺ ኣብ ትሕቲ ሕጊ ሰባዊ መሰላት ካናዳይዊቕለል ከምኡውን ናብ ናይ ካናዳ ኮሚሽን ሰብኣዊ መሰላት ክምራሕ ይከኣል። ኣብ ጊዜ ስጋዊ ዓመጽ፣ እቲ ልሙድ ሕጋዊ ግብረ መልሲ ከም ገበናዊ መሰርሕ ምሓዞ እዩ።

ፖሊስ

ንሰኻ ወይ ንሰኽእ ትፈልጦ ሰብ ኣብ ጥቓ ኣደጋ እንተልዩ ናብ 911 ደውል። ንሰኻ ስጋዊ ዓመጽ እንተ ኣቢርካ፣ እቲ ዝሓበርካዮ ይምርመር ኣሎ ድዩ ወይ ክምርመር ድዩ ንምርግጋጽ ተኸታተሎ። እቶም ፖሊስ ኣደ ጉዳይ ከም ዘሎ ምስ ኣረጋገጹ፣ ክሲ የቕርቡ። ብተወሳኺ እቲ ዝተኸሰሰ ኣብቲ ብዋሕስ ዝወጸሉ ጊዜ ነቲ ጉዳይ እንተ ደኣ ኣዘራራብም ንፖሊስ ንገር። ኣብ ኣገባብ ገበናዊ ሕጊ፣ ናይ ዘውዲ ጠበቓታት ነቲ መላእ ሕብረተሰብ ይውክሉ፣ ነቲ ዝተተንከፈ ሰብ ድማ ኣብ ቤት ፍርዲ ከም ምስክር ክቕርብ ዘይንጸግ መጻዋዕታ ክቕርቡሉ ይኽእሉ።

ጸታዊ መጥቃዕቲ ቅድሚ ክንደይ እዋን ከም ዘጋጠመ ብዘየገድስ ንፖሊስ ክሕበር ይከኣል

ጸታዊ ዓመጽ ንፖሊስ ምሕባር ውሳኔ ናይቲ ግዳይ ክኸውን ይግባእ። ንኣደ ሰብ ንኽጠርዕ ከይትግድዶ ተጠንቀቅ። ገሊኡን ደቀንስትዮ ጸታዊ መጥቃዕቲ ንፖሊስ ኣይሕብራን እዩን እንተ ኣሕረን፣ ፈሪህን፣ ማዕቀባት፣ ወይ ዳግም ግዳይ ከይትና ኣብቲ ጊዜ ገበናዊ መሰርሕ። ንኣደሽቲ መጻኢቲ ብዛዕባ ስጋዊ ስጋዊ ምስርጣይን እንታይ ኣገዝ ከም ዝረኽቡን፣ ነቶም ግዳያት ከበራትዮምን ቦቲ ኣገባብ ክብ ምውራድ ክሕግዎን ይሕግዩ።

ማእከል ጸታዊ መጥቃዕቲ

ናይ ከባቢ ማእከል ክገባዎ ናይ ልምድ ኣገስኢ ትምህርታዊ ኣገዝ ክህቡ ይኽእሉ፣ ነቶም ብ□□□ ዓመጽ ዝተተንከፉ ድማ ከም ተጣባቂ ክሰርሕ ይኽእል።

መስመራት ኣገዝ

- መስመር ኣገዝ ዝተዓመጸ ደቀንስትዮ: 1-866-863-0511
- መስመር ኣገዝ ግዳያት: 1-888-579-2888
- Femaide (ፈረንሳይ): 1-877-336-2433

ናይ ስደተኛታ ምወላ ስልጠና ሞደብ
Tel: 416.290.1700, 1.877.290.1701 | Fax: 416.290.1710
E-mail: info@rstp.ca | Website: www.rstp.ca